

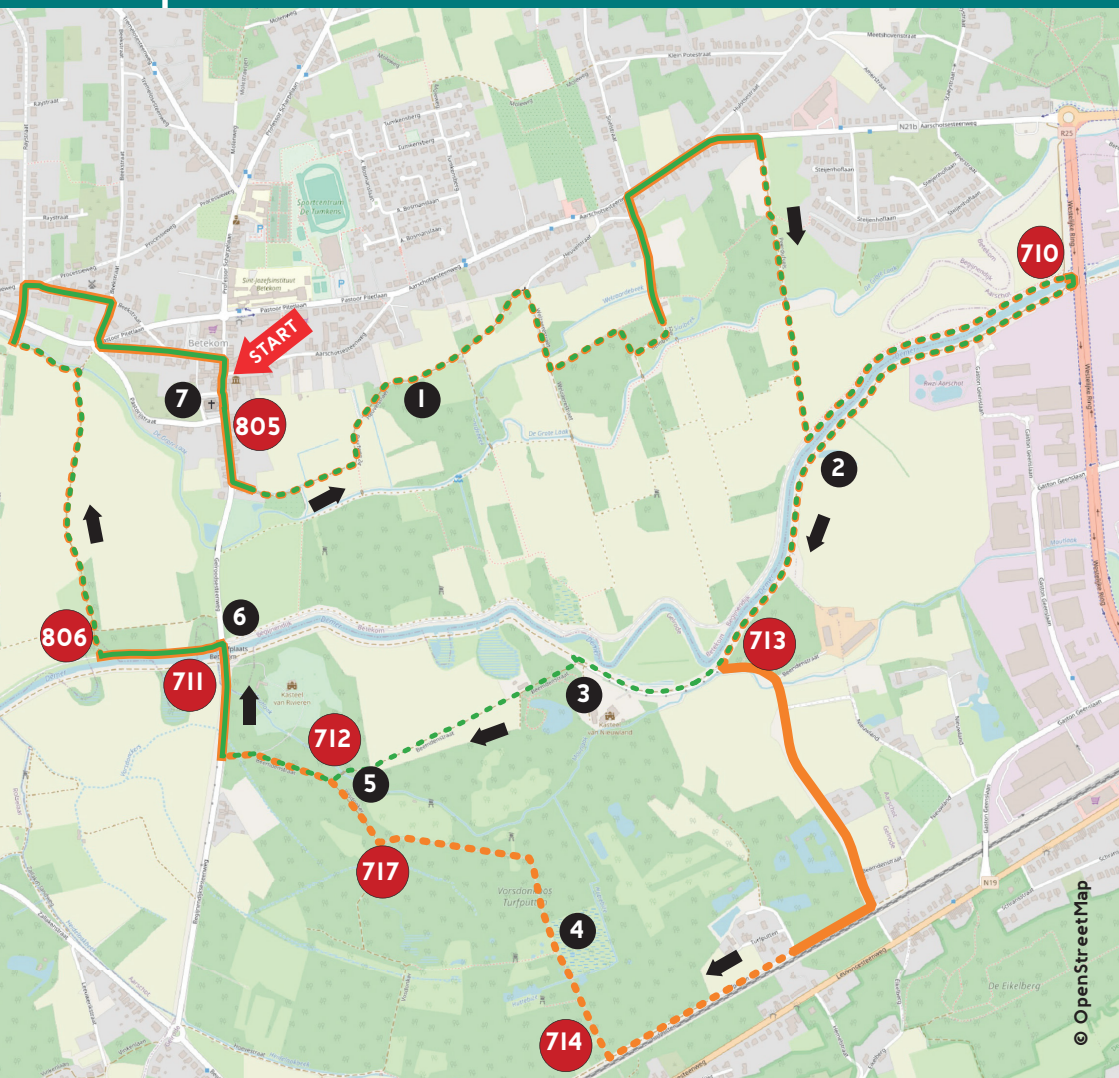

BETEKOMSE BEEMDENWANDELING

8,8 / 10,2

BEGIJNENDIJK / AARSCHOT

KM

0 500 1.000 1.500 m

Vertrekplaats

Groene route

8,8 km (+/- 2u)

Oranje route

10,2 km (+/- 2u30)

Verhard

Onverhard

BETEKOMSE BEEMDENWANDELING

Een kennismaking met het landelijke Betekom met de Demer als gids. Over onverharde wegen wandel je door de Beemden naar de Demerdijk. Geniet van de natuur aan de oever van deze meanderende rivier op de grens van Betekom en Aarschot. In de Demervallei wandel je door het Vorsdonkbos-Turfputten, een laag gelegen en vochtig natuurgebied in Gelrode. Laarzen komen hier van pas. Voor je aan de Demertrefplaats komt, passeer je ook enkele Demerkastelen. Verderop leiden akkers en weilanden je terug naar je vertrekpunt aan de Sint-Laurentiuskerk in het centrum van Betekom.

START

Ter hoogte van het infobord aan de Sint-Laurentiuskerk, Sint-Laurentiusstraat 1, 3130 Betekom (Begijnendijk)

BEWEGWIJZERING

Groene route: 805 > 710 > 713 > 712 > 711 > 806 > 805

Oranje route: 805 > 710 > 713 > 714 > 717 > 712 > 711 > 806 > 805

De Landschapswandeling Betekomse Beemden zijn twee wandellussen tussen Demer- en Dijlevallei. Ze werden gerealiseerd met Europese PDPO-steun. Wil je ook onze andere landschapswandelingen ontdekken? Neem een kijkje op: www.rlnh.be/beleven

BETEKOMSE BEEMDENWANDELING

© Koen Baert

DEMERBEEMDEN 1

De Demerbeemden is het grootste projectreservaat van Natuurpunt Begijnendijk. Het natuurgebied betreft een groot deel van de Betekomse Demervallei en is gelegen tussen de Demer en de Aarschotse- en Werchtersesteenweg. Met het toponiem 'beemd' worden van oudsher graslandpercelen aangeduid gelegen in een valleigebied. Vandaag wisselen in de valleien van de waterlopen Demer en Grote Laak bossen, ruigten, hooilanden en riet elkaar af. Langs de Demer vind je ook afgesneden meanders, interessante leefgebieden voor watervogels en amfibieën. Wie verder op zoek gaat, vindt prachtige dammen waarmee de bever de waterstanden van het gebied reguleert. Wie over de dijk van de Demer wandelt, ziet de nesten op de schiereilanden van de meanders waar een broedplaats voor de ooievaar is voorzien.

DE DEMERVALLEI 2

De Demer slingert van Diest naar Werchter tussen de ijzerzandsteenheuvels door. Overstromingen zijn door de eeuwen heen een terugkerend, natuurlijk fenomeen in de vallei. Omwille van de scheepvaart met platboten werd de rivier vanaf het midden van de 18e eeuw rechtgetrokken. Sinds enkele jaren maken we de omgekeerde beweging: de afgesneden meanders worden opnieuw aangesloten in opdracht van de waterbeheerder De Vlaamse Waterweg. Op verschillende plaatsen worden de zomerdijken ook afgegraven, zodat de rivier opnieuw ruimte krijgt om te overstromen. Dit zorgt voor een hogere waterveiligheid en herstelt de natuurlijke dynamiek van de rivier. Zowel de mens als de natuur hebben hier baat bij. Wist je trouwens dat de vallei voor de Tweede Wereldoorlog veel opener was, omwille van de vele hooilanden?

Meer weten over de Demer?

www.rlnh.be/projecten/demer-en-laakvallei

© Kasteel van Nieuwland

DEMERKASTELEN 3

Baron de Loën liet in het eerste kwart van de 19de eeuw zijn Kasteel van Nieuwland optrekken. Het was een sober, witgepleisterd, neoclassicistisch gebouw aan de oostrand van een tuin met daarin een vijver met onregelmatige contouren, in de vorm van een L of een sikkkel. De vijver wordt gevoed via de Moutlaak en bestond ook al in 1724 in min of meer dezelfde vorm. Tegenwoordig vind je in het kasteel een hotel, een restaurant, feestzalen en seminarieruimten.

De allereerste vermelding van het Kasteel van Rivieren dateert uit 1197, maar het huidige kasteel werd in 1866 gebouwd op de locatie van een oorspronkelijk omwalde site. De funderingen van de voormalige donjon zijn nog aanwezig in het park. In 1880 kreeg het zijn huidige uitzicht. Momenteel wordt het kasteel binnenin gerestaureerd.

VORSDONKBOS-TURFPUTTEN

4

Natuurgebied Vorsdonkbos-Turfputten is een nat gebied met een uitzonderlijke plantenrijkdom. Dit dankt het aan de verraderlijke trilvenen en ondoordringbare elzenbroeken, die het broedgebied zijn van waterral, wintertaling en houtsnip. Trilveen is een vrij zeldzaam natuurverschijnsel. Plassen kunnen namelijk langzaam aan bedektraken met een drijvend plantentapijt, wat we een drijftil noemen. Naarmate zo'n drijftil omvangrijker en steviger wordt en zich aan de oevers vastzet, spreken we van een 'trilveen'. Wie zich op zo'n trilveen waagt, waant zich op een waterbed. Dit is een paradijs voor varens, zeggensoorten, wateraardbei en waterdrieblad, maar soms een verraderlijke valkuil voor wandelaars. Vooral in mei en juni, als de orchideeën in bloei staan, is het gebied op zijn mooist. Zoek zeker ook de reigernesten in de bomen langs de Wipstraat.

© Wouter Pattyn

WATERDRIEBLAD 5

Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*) is een lage tot middelhoge, overblijvende moerasplant die in het midden van de lente bloeit. De plant vormt dikke, vertakte stengels net onder de waterspiegel, met aan de uiteinden drietallige bladeren. De bloeiwijzesteel groeit lager dan de bladeren en draagt een tros van tien tot dertig bloemen, waarvan de topbloem vaak als eerste opent. De bloemen zijn wit met roze knoppen en hebben witte haren om de nectar te beschermen. De plant produceert boonvormige doosvruchten met zaden die op water drijven en verspreid worden door eenden en vissen. Waterdrieblad groeit in zwak zuur, voedselarm water op veenachtige bodems zoals in het natuurgebied Vorsdonkbos-Turfputten.

© RLNH / Bert Vande Bosch

DEMERTREFPLAATS 6

Vanop de brug over de Demer in Betekom heb je een prachtig uitzicht over de Demervallei. De brug is een van de ontmoetingsplaatsen langs de Demer die gemarkeerd worden door een 'kunstwerk'. In dit geval werden op de betonnen ligger van 1986 fraai uitgewerkte brugleuningen en een 'tolhuisje' uit cortenstaal opgericht. Dat gebeurde in 2017. De uitsnijdingen verwijzen naar de rivier. Het huisje verwijst naar de tol die passanten tussen 1860 en 1900 dienden te betalen om de brug over te steken. Deze brug werd immers in 1860 gebouwd nadat een Demermeander was rechtgetrokken. De oorspronkelijke houten brug lag iets verder stroomopwaarts. Neem plaats in het tolhuis voor een uniek beeld. Kom 's avonds langs de oever flaneren en ontdek de prachtige verlichting die in de brug werd voorzien.

© Toerisme Vlaams-Brabant/Lander Loockx

IJZERZANDSTEEN ALS BOUWMATERIAAL

7

Overal in het Hageland stuit je op ijzerzandsteen. De Diestiaanheuvelds en steengroeven leverden door de eeuwen niet alleen de roestbruine steen, maar dienden ook als schuilplaats, speelplek, wapendepot, uitkijkpunt en zo veel meer. Ze beïnvloedden in hoge mate het leven van de Hagelanders en zijn zeker een stukje erfgoed om te koesteren! Een goed voorbeeld is de Sint-Laurentiuskerk van Betekom. Ze werd in 1243 voor het eerst in geschriften vermeld. De toren werd in de 14de eeuw opgetrokken in baksteen omgeven door een muur van ijzerzandsteen en vertoont romaanse en gotische kenmerken. Het koor uit de 14de eeuw is een van de mooiste voorbeelden van Demergotiek. De vuurheiligen Sint-Laurentius en Sint-Donatus zijn de patroonheiligen van de kerk.

© C.Miles 1979

KOESTERBUUR: KAMSALAMANDER (*Triturus cristatus*)

KENMERKEN

De kamsalamander is de grootste salamandersoort van ons land en kan tot 20cm groot zijn. Mannetjes dragen in het voorjaar een hoge, gekartelde rugkam en opvallende lichte staartstreep. Ze lijken dan wel een miniatuur waterdraakje. Ze hebben een korrelige en wrattige huid met kleine, witte spikkeltjes op de flanken. De bovendelen zijn zwartbruin met vage, ronde, zwarte vlekken en een geeloranje buik met zwarte vlekken en donkere keel met witte spikkels.

LEEFGEBIED

Kleinschalige landschappen met vrij grote, diepe poelen om zich voort te planten.

VOEDSEL

Ongewervelde bodemdierpjes (watervlooien, vlokreeftjes, larven van kokers, dansmuggen en eendagsvliegen ...)

www.koesterburen.be

Digitale wandeling

